

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Constantin Gurschi
Judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Iurie Bejenaru
a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Colța Dumitru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2012, în cauza penală privindu-l pe

Colța Dumitru Ștefan, născut la 15.07.1988, originar și domiciliat s. Trebujeni, r-nul Orhei.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.09.2011 - 26.09.2012

Instanța de apel: 02.11.2012 - 18.12.2012

Instanța de recurs: 21.03.2013 - 21.05.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Inculpatul Colța D., escortat, și avocatul acestuia, Medeleanu R., care au susținut recursul în sensul declarat.

Procurorul Dumitru Graur, care a solicitat respingerea recursului declarat de avocat în numele inculpatului și s-a pronunțat pentru menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2012.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 26 septembrie 2012 Colța D. a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) CP, fiindu-i numită pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare fără privarea de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În baza art.85 CP a fost adăugat parțial la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei conform sentinței Judecătorei Orhei din 27.11.2007, numindu-i definitiv pedeapsa în termen de 6 (șase) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei se va calcula din momentul reținerii acestuia.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Budeanu L. și Budeanu M., în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Colța D. pe parcursul efectuării urmăririi penale în cauza nr.2011440067, pornită în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP în privința lui Horoș A., fiind audiat la 28.02.2011 în calitate de martor și în cadrul confruntării dintre acesta și bănuț, explicându-i consecințele prezentării cu bună-știință a declarației mincinoase și fiind preîntîmpinat despre survenirea răspunderii penale conform art.312 CP RM, fapt confirmat prin semnăturile acestuia în procesele - verbale ale acțiunilor procesuale nominalizate, intenționat, cu bună-știință, a prezentat în cadrul audierilor nominalizate declarații mincinoase, legate de învinuirea lui Horoș A. în săvîrșirea unei infracțiuni grave.

Faptul prezentării declarațiilor mincinoase a fost confirmat de către Budeanu M., care ulterior, în cadrul audierilor a recunoscut că declarațiile date în cadrul urmăririi penale sunt declarații mincinoase, și la data de 31.03.2012 cauza menționată a fost încetată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul Rudenco M. în numele inculpatului Colța D., solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Colța D. să fie achitat, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) CP, întrucît declarațiile mincinoase sunt declarațiile care denaturează adevărul și se realizează cu intenție directă, iar declarațiile persoanei care este sincer convins că ele sunt adevărate nu sunt declarații mincinoase.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Rudenco M. în numele inculpatului Colța D., cu menținerea sentinței fără modificări. Termenul executării pedepsei se va calcula începînd cu data reținerii.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpatului Colța D. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) CP este dovedită pe deplin prin declarațiile inculpaților Budeanu L. și Budeanu M., date în ședința de judecată și verificate în ședința instanței de apel, precum și prin materialele dosarului:

- procesul - verbal de sesizare despre săvîrșirea infracțiunii din 14.02.2011, prin care Budeanu L. a sesizat organele de poliție despre comiterea infracțiunii (f.d.16-17);
- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 15.02.2011, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) CP RM (f.d. 18);
- procesul- verbal de audiere a martorului Colța D. din 28.02.2011, prin care acesta a dat declarații către organul de urmărire penală de învinuire a lui Horoș A. (f.d.22);
- procesele-verbale de confruntare dintre inculpații Budeanu L., Budeanu M. și Colța D., potrivit cărora aceștia au făcut declarații către organul de urmărire penală de învinuire a lui Horoș A. (f.d. 23,24,25);
- procesul-verbal de audiere a martorului Colța D., părților vătămate Budeanu L.I. și Budeanu M.I., prin care au recunoscut că au făcut declarații mincinoase de

învinuire a lui Horoș A., deoarece au vrut să evite chemarea și audierea lui Colța D. la poliție, (f.d.27,28,29);

- ordonanța privind încetarea urmăririi penale din 31.03.2011 pe cauza nr.2011440067 în privința lui Horoș A., pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.32-39).

Instanța de apel a constatat că, la aplicarea pedepsei instanța de fond a ținut cont de prevederile art.61 alin.(2), art.75 CP, fiindu-i aplicată o pedeapsă echitabilă faptelor comise, pedeapsă care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de avocatul Medeleanu R. în numele inculpatului Colța D., solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei penale în aceeași instanță în alt complet de judecată, fiind invocate temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.5) CPP – „cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală a inculpatului”; pct.6)–„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”, pct.12) – „încadrare juridică greșită”.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) CPP, instanța de recurs judecând recursul admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Avocatul Medeleanu R. a invocat în recursul său temeiul prevăzut de pct.5) alin.(1) art.427 CPP - „cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală a inculpatului”, motivând cu faptul că, la momentul adoptării deciziei în instanța de apel – 18 decembrie 2012, inculpatul Colța D. se afla în stare de arest din 12 decembrie 2012, potrivit procesului - verbal de reținere.

Colegiul penal lărgit, menționează faptul că, articolul 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950 (în vigoare pentru R. Moldova din 12 septembrie 1997) garantează dreptul învinuitului de a participa efectiv la desfășurarea procesului penal. Aceasta include, printre altele, dreptul de a fi prezent și de a urma toate procedurile în fața instanței.

Acest drept face parte, implicit, din noțiunea de principiu al contradictorialității și poate să derive din garanțiile conținute în art.6 § 3 literele c),d) și e) – dreptul acuzatului de a se apăra el însuși, de a solicita audierea martorilor acuzării și de a obține citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.

Art.412 CPP stipulează că judecarea apelului se face cu citarea părților și înmînarea copiilor de pe apel, procedura de citare fiind reglementată potrivit prevederilor art.art.235-243CPP.

Din materialele cauzei se constată faptul că, judecarea cauzei în prima instanță, precum și în instanța de apel a avut loc în lipsa inculpatului Colța D., care a fost anunțat în căutare cu înlocuirea măsurii preventive din obligația de nepărăsire a localității în

arestul preventiv pe un termen de 90 zile, în baza încheierii Judecătorei Ialoveni din 14 iunie 2012 (f.d.139-140), însă cu participarea avocaților din oficiu.

La data de 27 iunie 2012 în adresa instanței a parvenit informație de la Comisariatul de Poliție al raionului Ialoveni, prin care se aduce la cunoștință că a fost intentat dosar de căutare nr.2012440097 în privința lui Colța D., locuitor al s.Tribujeni, r-nul Orhei, și se petrec măsuri pentru reținerea infractorului (f.d.142).

La data de 26 septembrie 2012 a fost emisă sentința de condamnare în privința lui Colța D., în lipsa ultimului, fiind înștiințat despre redactarea sentinței pe adresa: r-nul Orhei, satul Tribujeni (f.d.174).

Potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată din 18 decembrie 2012 în instanța de apel, inculpatul Colța D. nu a fost prezent, deoarece conform avizului de recepție destinatarul Colța D. nu locuiește de mult timp în s. Tribujeni, r-nul Orhei, iar părinții refuză să primească înștiințarea de la Curtea de Apel Chișinău (f.d.186), însă a fost prezentă avocata Baghici L. – avocat din oficiu, care a considerat că, e posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului, precum și procurorul, fiind de aceeași părere, motivînd cu faptul că locul aflării inculpatului nu se cunoaște și în privința acestuia este intentat dosar de căutare (f.d.187).

Instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, din considerentele că acesta a fost anunțat în căutare, locul aflării acestuia fiind necunoscut, totodată, fiind imposibil de stabilit adresa de domiciliu.

Potrivit prevederilor art.321 alin.(6) CPP, instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului, cînd inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.

Astfel, procurorul trebuia să verifice situația și să prezinte în instanță rezultatele privitor la căutarea inculpatului Colța D. de către colaboratorii Comisariatului de Poliție al raionului Ialoveni, care, de fapt, la data de 12 decembrie 2012, pînă la ședința instanței de apel, l-au reținut pe inculpat, fapt confirmat prin procesul – verbal de reținere.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că și-a găsit confirmare temeiul invocat în recurs, prevăzut în art.427 alin.(1) pct.5) CPP, temei pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei pentru rejudecarea apelului, unde instanța va ține seama de prevederile art.436 CPP, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să efectueze citarea legală a inculpatului potrivit statuărilor art.art.412, 235–243 CPP, să se expună în temeiul art.414 CPP asupra tuturor motivelor invocate în apel și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Potrivit art.435 și art.416 CPP, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a menține măsura preventivă în privința lui Colța D. starea de arest, deoarece potrivit materialelor dosarului nu are un loc permanent de trai.

8.În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c)CPP, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Colța Dumitru, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2012, în cauza penală privindu-l pe **Colța Dumitru Ștefan** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Măsura preventivă în privința lui Colța Dumitru se menține starea de arest.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată în ședința publică la data de 11 iunie 2013.

Președinte /semnătura/ Constantin Gurschi

Judecători /semnătura/ Constantin Alerguș

/semnătura/ Andrei Harghel

/semnătura/ Ion Arhiliuc

/semnătura/ Iurie Bejenaru

Copia corespunde originalului

Președinte Constantin Gurschi